16°
Indoch
1L76
(6)

: 2000 ex.
pour le 25 Janvier 1940

SÁCH

GIÚP THÁNH THỂ

VỀ

LỄ MISA

P. X. BINH, Tinh mục, dã dọn

(✠ IN LẦN THỨ NHỨT ✠)

IMPRIMERIE DE LA MISSION
289, rue Paul Blanchy, 289
Tândinh — Saigon
1939

1426
15441

Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France

NIHIL OBSTAT

Saigon, die 10 Januarii 1939

A. ĐOÀI,

Censor delegatus.

IMPRIMATUR

Saigon, die 18 Januarii 1939

† I. DUMORTIER

ep. vic. apost.

I.N:R.I.

PHẦN THỨ HAI

CHỈ NHỮNG CÁCH VÀ NHỮNG KINH GIÚP XEM LỄ CHO NÊN

Phải xem lễ, mà cũng phải ân cần xem lễ nên, mới đáng dưng lễ mầu phượng tự Chúa Trời và làm ích lợi cho mình.

Cho đặng xem lễ nên, nhiều khi cũng phải nhờ cách nào mới cầm lòng cầm trí chỉ đến việc tế lễ luôn được.

Trong mùa lễ mà đọc kinh ban mai, suy gẫm lễ mầu nhiệm nào khác, đọc sách đạo, hoặc lần hột trồng, hay là lo dọn mình rước lễ, cám ơn... thì cũng là xem lễ nên, vì là làm việc lành, song chưa gọi là chính việc xem lễ. — Vậy phải đem lòng chỉ đến việc lễ, thì mới nhờ những ich riêng bởi sự tế lễ.

— Có nhiều cách xứng hạp cùng lễ Misa, như đọc Chiêm lễ theo Thầy cả.

— Suy nhớ sự Thương khó Chúa, — Xem lễ theo bốn ý... (*Có chỉ riêng sau nầy*).

— Vì bằng không dùng sách mà muốn xem lễ riêng, thì đây chỉ 2 cách như sau nầy :

I. — Chia mùa Lễ ra bốn phần mà suy gẫm :

1° — Từ khỉ sự dầu cho tới khi sang sách qua Êvang, thì dưng mọi công nghiệp Đ. C. Giêsu cho Đ. C. Cha, mà kính lạy thờ phượng ngợi khen Chúa cả có phép tắc vô cùng, khôn ngoan, công bình và nhơn từ vô cùng.

2° — Từ đọc Êvang cho tới khi dưng Mình Thánh Chúa, thì dưng Đ. C. Giêsu đã chịu nạn chịu thương khó cho Đức Chúa Cha, mà đền tội mình cùng tội lỗi mọi người.

3° — Từ dưng Mình Thánh Chúa cho tới khi chịu lễ, thì giục lòng cám ơn trả nghĩa Đ. C. Trời vì mọi ơn mọi phước Chúa đã ban cho mình và cho kẻ khác.

4° – Từ rước lễ tới cùng lễ, nếu không rước lễ thật, thì hãy rước lễ thiêng liêng, rồi hiệp lời mình cầu nguyện với tiếng Đ. C. Giêsu mà xin những ơn cần kíp cho mình, cho gia đạo, họ hàng; cho Nhà nước, Hội thánh, cho các đẳng linh hồn.

II. — Có một thầy dòng dốt không biết đọc sách. Mỗi lần thầy nầy xem lễ, thì chia ra ba phần, gọi là sách mình, có ba tờ : đen, đỏ, trắng, mà suy theo. Đọc tờ *đen*, là từ đầu mùa tới khi dưng bánh rượu, thì nhớ đến tội lỗi mình mà hạ mình ăn năn khóc lóc, xin Chúa thương xót. — Đọc tờ *đỏ*, là từ dưng bánh rượu cho tới khi chịu lễ, thì suy đến sự thương khó Chúa, mà giục lòng kính mến..... Đọc tờ *trắng*, là từ khi chịu lễ cho tới cùng, thì lo rước lễ thật hay là rước lễ thiêng liêng mà gẫm về lòng lành Chúa yêu dấu mình quá bội,,, đoạn xin ơn cho mình, cho kẻ khác về phần hồn và phần xác.

Mỗi lần xem lễ rồi, dầu không có rước lễ, phải ở nán lại đôi ba phút mà cám ơn Chúa hiệp với Đức Mẹ và thánh bổn mạng; vì ơn phước mới được xem lễ, là ơn trọng Chúa ban cho ngày ấy.

CÁCH XEM LỄ THEO THẦY CẢ

I. — Đọc theo sách lễ.

(Ordo Missæ)

1° — Từ đầu cho đến khi dưng bánh rượu.

Thầy cả dứng dưới bàn thờ, và làm dấu thánh giá và đọc : Nhơn danh Cha và Con và Thánh Thần. Amen.

Đoạn tiếp : Tôi sẽ vào đến bàn thờ Chúa Trời.

Học trò : Đến cùng Chúa là Đấng làm cho tôi đặng vui mừng.

Giải nghĩa : Thầy cả làm dấu thánh giá trên mình trước, vì toan làm việc cao trọng là tế lễ thờ phượng Chúa Cả Ba ngôi, nên cậy vì công nghiệp thánh giá Chúa chuộc tội, mà dưng mình làm sáng danh Đức Chúa Trời. — Học trò giúp lễ đọc là thay mặt các bổn đạo. — Thầy cả và bổn đạo hiệp nhau đọc bài ca vịnh Đavít trên là chỉ sự vui mừng. Nên ngày lễ đồ đen, mùa Thương khó thì không đọc ca vịnh ấy. — Thầy cả sấp minh đọc

T. — Lạy Chúa, xin hãy đoán tôi và tách tôi ra khỏi đoàn tội lỗi : xin cứu tôi cho khỏi quân hung dữ quỉ quyệt.

H. — Lạy Chúa Trời, bởi vì Chúa là sức mạnh tôi, mà sao Chúa bỏ tôi, và sao tôi phải thua buồn, đang khi kẻ nghịch thù nhiều hại tôi ?

T. — Xin Chúa hãy soi sáng và chỉ dẫn đàng chính trực, cho đặng đưa tôi lên núi thánh Chúa, mà vào trong nhà tạm Chúa.

H. — Tôi sẽ vào đến bàn thờ Chúa ; sẽ đến cùng Chúa, là Đấng làm cho lòng tôi đặng vui mừng.

T. — Ớ Chúa, Chúa Trời tôi, tôi sẽ gảy đờn mà ngợi khen Chúa. Ớ linh

---

kinh Cáo mình xưng chung mọi tội mình mà xin Chúa thứ tha, cùng xin bổn đạo giúp lời cầu nguyện cho mình đặng tha hết mọi tội lỗi mình, hầu đáng lên bàn thờ tế lễ Chúa. — Kẻ giúp lễ là bổn đạo cũng đọc kinh Cáo mình mà xưng tội mình lại : xin Đức Mẹ và mấy vì thánh kể ra đó cùng Thầy cả, cầu Chúa cho mình khỏi tội cho đáng chầu lễ.

hồn tôi, nhơn sao mầy còn buồn bực cùng làm cho tôi bối rối vậy ?

H. — Hãy trông cậy Chúa, bỡi vì tôi còn sẽ khong khen Chúa, là Đấng Cứu chuộc tôi, và thật là Chúa tôi.

T. — Sáng danh Đ. C. Cha và Đức Chúa Con và Đ. C. T. Thần.

H. — Như đã có trước vô cùng và bây giờ và hằng có đời đời chẳng cùng. Amen.

T. — Tôi sẽ vào đến bàn thờ Chúa Trời.

H. — Đến cùng Chúa là Đấng làm cho lòng tôi đặng vui mừng.

T. — Nhơn danh Chúa, xin phù hộ chúng tôi.

H. — Chúa là Đấng dựng trời cùng đất.

T. — Tôi cáo mình cùng Đ. C. Trời phép tắc vô cùng, và rất thánh Đức Bà Maria trọn đời đồng trinh, cùng Đức thánh Micae Tổng lãnh thiên thần, cùng ông thánh Gioan Baotixita, cùng

hai ông thánh Tông đồ, ông thánh Phêrô ông thánh Phaolồ cùng các Thánh, *và tôi cáo mình cùng anh em*, vì tôi đã phạm tội nhiều lòng động, lòng lo, miệng nói, mình làm : lỗi tại tôi, lỗi tại tôi. lỗi tại tôi mọi đàng. Vì vậy tôi xin rất thánh Đức Bà Maria tron đời đồng trinh, Đức thánh Micae tổng lãnh thiên thần. ông thánh Gioan Baotixita, hai ông thánh Tông đồ, ông thanh Phêrô ông thánh Phaolồ và các thánh, *và tôi xin anh em*, cầu cùng D. C Trời là Chúa chúng tôi tha tội tha vạ cho tôi cùng. Amen.

H. — Xin Chúa phép tắc vô cùng tha tứ tội lỗi Cha, cùng đem Cha lên chốn thương sinh đời đời

T. — Amen.

H. — (Đọc kinh Cáo mình như trên, song sau các Thánh, thêm : *tôi lại cáo mình cùng Cha*... khúc dưới, cũng sau các Thánh, thêm : *tôi lại xin Cha cầu*...)

T — Xin Chúa phép tắc và lòng lành vô cùng, khấng ban ơn đại xá tha cho anh em khỏi mọi tội.

H. — Amen.

T. — Xin Chúa trở mặt lại mà cứu chúng tôi cho dặng sống.

H. — Thì dân Chúa sẽ vui mừng trong Chúa.

T. — Lạy Chúa, xin Chúa tỏ lòng nhơn từ thương xót chúng tôi

H. — Và xin Chúa ban cho chúng tôi dặng nhờ phần rỗi.

T. — Lạy Chúa xin Chúa nhậm lời tôi nguyện.

H. — Và xin tiếng tôi kêu thấu tới Chúa.

T. — Chúa ở cùng anh em.

H. — Và ở cùng linh hồn Cha.

(Đoạn Thầy đọc rằng : *Oremus* Ta hãy cầu nguyện và bước lên bàn thờ

Giải nghĩa : Oremus. Ta hãy cầu nguyện, là lời Thầy cả cất tiếng cho bổn đạo cùng một lòng sốt sáng mà cầu xin Chúa ban xuống mọi ơn lành trong khi châu lễ thanh nầy

và thầm thì kêu xin Chúa tha tội cho mình mà rằng :)

Lạy Chúa, xin Chúa cất hết mọi tiền khiên chúng tôi, hầu cho chúng tôi đặng lòng thanh sạch mới dáng vào chốn cực thánh nầy, vì công nghiệp Đ. C. Giêsu Kirixitô là Chúa chúng tôi. Amen. — (Lên tới bàn thờ thầy hôn giữa nơi có xương thánh mà rằng :)

Lạy Chúa, chúng tôi nguyện xin Chúa vì công nghiệp các thánh có hài cốt đây, cùng công nghiệp các thánh khác, hầu Chúa duông thứ mọi tội lỗi tôi. **Amen.**

Đoạn Thầy qua bên tả ảnh đọc bài Nhập lễ (gọi là *Introitus*, mỗi lễ có bài riêng,) rồi vô giữa bàn thờ đọc chín lần *Kyrie eleison*, có nghĩa là xin Chúa thương xót chúng tôi. — *Ba lần trước, kêu xin* Đ. C. Cha thương xót chúng tôi. — *Ba lần giữa, kêu xin* Đ. C. Con thương xót chúng tôi.— *Ba lần sau, kêu xin* Đ. C. T. Thần thương xót chúng tôi.

Liên bát kinh Gloria in excelcis...(đọc trong các ngày lễ mà thôi.) — Sáng danh Đ. C. Trời ngự trên chốn cao vọi thượng thiên. Cùng chúc an hòa cho các người có lòng ngay lành dưới đất. Chúng tôi ngợi khen Chúa. Chúng tôi tán tạ Chúa Chúng tôi đội ơn Chúa vì sự vinh hiển cực trọng Chúa. Lạy Chúa là Đ. C. Trời, là Vua thiên quốc. là Đ C. Cha phép tắc vô cùng. -- Lạy Đ.C. Giêsu Kirixitô là Con một Đ.C Cha. Lạy Chúa là Đ. C. Trời, là Con Chiên thiên Chua cũng là Con Đ. C. Cha. Chúa là Đấng gánh hết tội lỗi thế gian, xin nhậm lời chúng tôi khẩn nguyện.

Giải nghĩa: Kinh Gloria có ba phần . phần đầu ngợi khen Đức Chúa Cha : phần giữa ngợi khen Đức Chua Con ; phần rốt ngợi khen Đức Chúa Thánh Thần.

Mỗi lần Thầy trở mặt ra chào anh em bổn đạo thì có hòn bàn thờ trước, vì bàn thờ chí là Đức Chụa Giêsu. Thầy chào kính Chúa Giêsu trước mà xin ban sự bằng an ấy cho mình, rồi day ra chúc lại cho bổn đạo được

Chúa là Đấng ngự bên hữu Đ. C. Cha, xin thương xót chúng tôi. Vì chưng có một mình Chúa là Đấng chí thánh. Có một mình Chúa là Đ. C. Trời. Lạy Đ. C. Giêsu Kirixitô, một mình Chúa là Đấng chí tôn. — Làm một cùng Đức Chúa Thánh Thần trong sự vinh hiển Đ. C. Cha. Amen.

Đoạn Thầy hôn bàn thờ rồi trở mặt ra chào bốn đạo mà rằng: Chúa ở cùng anh em.

Il — Và ở cùng linh hồn Cha.

Đoạn Thầy trở mặt lại sang bên tả ảnh mà đọc Lời nguyện. (Lời cầu riêng theo lễ, có nhiều ngày đọc thêm hai ba lời nguyện khác mà nhắc lại mấy lễ trùng trong ngày ấy.)

Đọc Lời nguyện đoạn thì đọc bài Sấm truyền.

Chúa ở cùng, là được bằng an thật và được mọi sự lành. — Bốn đạo nhớ kẻ giúp lễ kính chào lại mà chúc cho Thầy cả cũng một sự ấy.

Giải nghĩa: Thầy đọc lời cầu nguyện mà xin cho ai nấy đặng ơn nọ ơn kia như Chúa

(Thường rút trong các bài thơ ông thánh Phaolô, cũng có của các thánh Tông đồ, của các thánh tiên tri, tùy theo lễ.)

Kẻ giúp lễ nghe bài thơ rồi, lên tiếng thưa rằng :

---

và Đức Mẹ sở nguyện, hay là như các thánh đã giữ mà Hội thánh nhắc lại trong ngày ấy. Thầy cả cầu nguyện là sứ thần Chúa, cùng làm thông ngôn Hội thánh mà dưa lời giáo nhơn lên toa Chúa, cùng lãnh ơn Chúa ban xuống cho giáo nhơn. — Thầy cả đọc lời nguyện giang tay ra là làm theo cách Đức Chúa Giêsu cầu nguyện xưa, nhứt là khi giang tay ra trên thánh giá mà cầu nguyện cho kẻ có tội. — Thuở xưa khi bổn đạo hội lại chầu lễ, thì đọc thơ các thánh Tông đồ, các thanh Sử, các Đức Giáo Tông : nên rày giữ dấu tích ấy. — Thầy cả đọc bài Thơ thì đặt tay trên Sách, chỉ là nghe lời Chúa mà thôi thì chưa đủ, phải tra tay mà giữ lời ấy nữa.

Tiếng Alleluia chỉ hãy vui mừng, khong khen Chua : nên trong mùa Chay cả, ngày lễ đỏ đen, thì không đọc, song đọc kinh khắc dài thế lại.

Đôi ơn Chúa, (vì đặng nghe lời Chúa dùng các thánh mà dạy dỗ mình.)

Thầy cả liền đọc thêm mấy câu rút trong Sách thánh, gọi là Graduale, *và mấy tiếng Alleluia với câu ca vịnh nào khác tiếp.* (Tùy theo lễ.)

Trước khi qua bên hữu ảnh đọc bản Êvang, Thầy cả cúi sâu giữa bàn thờ nài xin ơn rao truyền lời thánh Chúa cho nên mà rằng :

Lạy Đ. C. Trời phép tác vô cùng, xin rửa lòng cùng miệng lưỡi tôi cho sạch :

Giải nghĩa : Đọc Êvang thì để sách dạy về góc bàn thờ, là phía bắc ; Thầy cả đọc đứng xiên xây về phía ấy, chỉ nghĩa là lấy lời Chúa và đạo thánh Chúa mà trị ma qui bởi phương bắc tràn ra với sự dữ mà bao hại mọi người ở thế, như lời Sách thánh nói. — Khi đọc mấy tiếng đầu bài thì Thầy làm dấu thánh gia trên cho ấy và trên trán, trên miệng trên mình, để chỉ là lời Đấng chịu chết trên thánh gia vì ta, cùng chỉ mình chẳng nên hổ ngươi đạo thánh, một phải sẵn lòng cao rao và nói giữ lời Chúa phán dạy luôn. — Mọi người phải đứng mà nghe đọc Êvang, cho đặng to

Chúa là Đấng xưa đã lấy que lửa mà luyện sạch môi miệng tiên tri Isaia; thì nay cũng xin Chúa lấy lòng thương xót mà rửa tôi cho sạch, cho đáng rao truyền lời thánh Êvang Chúa. Vì công nghiệp D. C. Giêsu Kirixitô là Chúa chúng tôi. **Amen.**

Trước khi sự đọc Êvang Thầy cả chúc giáo hữu rằng : Chúa ở cùng anh em, (mà nhắc lòng nhắc trí suy gẫm lời Chúa phán dạy đây.) — *Và rướng rao rằng : Trình lấy lời Êvang thánh Sử nào rằng :* Theo lời Êvang ông thánh M...

H. — Tán tạ không khen Chúa :

T. — (Đọc bài Êvang theo ngày lễ...)

H. — *Nghe đọc rồi thưa rằng :* Ngợi khen Chúa Kirixitô.

---

lòng cung kính lời Chúa, cùng tỏ mình sẵn lòng mạnh mẽ vâng nghe lời Chúa. — Đọc rồi Thầy cả hôn sách, chỉ lòng yêu mến cùng tỏ dấu vui mừng. — Trong lễ đồ đen, Thầy không xin làm phép lành trước, cũng chẳng hôn sách khi đọc rồi, vì Thầy cả chẳng giảng rao lời Chúa cho kẻ đã qua đời.

Đoạn Thầy đọc Credo. Kinh Tin kính.

Tôi tin kính Đ. C. Trời là Cha phép tắc vô cùng dựng nên trời đất, mọi sự hữu hình và mọi sự vô hình. Tôi lại tin kính một Đ. C. Giêsu Kirixitô là Con một Đ. C. Trời, bởi Đ. C. Cha mà sanh ra trước mọi đời. Người là Đ. C. Trời bởi Đ. C. Trời, là sự sáng bởi sự sáng, là Đ.C. Trời thật bởi Đ.C. Trời thật. Người đã chịu sinh ra, chẳng phải dựng nên, đồng một bổn tính cùng

---

Giải nghĩa : Có 3 kinh Tin kính : kinh Tin kính các thánh Tông đồ, kinh Tin kính thánh Nicênô cùng gọi là kinh Tin kính Constanti nopoli, và kinh Tin kính ông thánh Athanaxiô, kinh sau này hàng đạo đức đọc trong những ngày Chúa nhựt thường. — Kinh Tin kính Nicênô đọc trong mùa lễ Chúa, lễ Đức Mẹ, lễ các thánh Tông đồ, các thánh Sử mà thôi. — Khi đọc tới câu « Và Người đã ra đời » thì phải bái gối mà kính sự mầu nhiệm Chúa Giáng sanh. — Đọc vừa rồi Thầy làm dấu thánh giá, mà chỉ phải lấy thánh giá làm như chìa khóa mà giữ đức tin cho **tuyền vẹn.**

Đ. C. Cha ; mọi sự bỡi Ngươi mà dựng nên. Vì loài người cùng vì phần rỗi ta mà Ngươi bỡi trời ngự xuống. Và đã ra đời bỡi phép Đ. C. T. Thần, sinh bỡi bà Maria đồng trinh. Và đã làm người ta. Ngươi cũng đã chịu đóng đinh trên thánh giá vì chúng tôi : Chịu nạn đời quan Phongxiô Philatô và chịu táng xác. Mà Ngươi đã sống lại ngày thứ ba theo lời Kinh thánh. Và đã lên trời ngự bên hữu Đ. C. Cha. Sau lại ngự xuống cách oai nghi mà phán xét kẻ sống và kẻ chết. Nước Ngươi trị không hay cùng. – Tôi lại tin kinh Đ. C. T. Thần là Chúa cùng là Đấng làm cho chúng tôi đặng sống. Ngươi bỡi Đ. C. Cha và Đ. C. Con mà ra. Phải thờ lạy và khong khen Ngươi đồng với Đ. C. Cha và Đ. C. Con. Ngươi đã dùng các Tiên tri mà phán dạy. -- Tôi tin có một Hội thánh chung khắp thế gian, bỡi các thánh Tông đồ đã truyền. Tôi xưng ra có một phép

Rửa tội mà tha tội. Tôi lại trông kẻ chết sống lại và sự sống đời sau nữa. Amen.

T. — Chúa ở cùng anh em.

H. — Và ở cùng linh hồn Thầy.

2° — Từ khi dưng bánh rượu cho tới Santô.

Đoạn Thầy trở mặt lại bàn thờ mà rằng :

Oremus. — **Ta hãy cầu nguyện ;** *rồi đọc kinh* Offertorio, *kinh dưng bánh rượu làm của lễ.* (Có theo ngày lễ).

Đoạn Thầy cất khăn phủ chén thánh và cầm dĩa có bánh lễ mà dưng lên và rằng :

Lạy Đ. C. Cha là Đấng thánh phép tắc vô cùng, hằng có đời đời, xin nhậm lấy của lễ thanh sạch nầy, là của tôi tá

Giải nghĩa : Đây Thầy cả cứ bảo bổn đạo thêm lòng sốt sáng cầu xin Chúa xuống ơn cho mình dưng của lễ cực trọng cho đẹp lòng Người. Xưa bổn đạo xem lễ thì lúc nầy đem dưng bánh rượu cùng tiền bạc, mà làm lễ và cho bổn đạo rước lễ ; còn dư nuôi Thầy cả và kẻ khó. Khi dưng lễ làm vậy thì

Chúa bất dáng mà dám tiến dưng cho Chúa tôi, là Chúa thật hằng sống, xin Chúa khấng nhậm hầu thứ tha muôn vàn tội lỗi cùng những sự biếng trễ tôi hằng sa phạm, cùng xin cho mọi người đang chầu lễ, và xin cho hết thảy giáo hữu còn sống và đã qua đời, hầu của lễ nầy làm ích cho tôi và cho phò kẻ ấy dặng nhờ phần rỗi, cùng dặng sống đời đời. Amen.

Đoạn Thầy đổ rượu và pha ít giọt nước vô chén thánh, rồi trở lại giữa bàn thờ cầm chén ấy dâng lên và đọc rằng :

Lạy Chúa, chúng tôi dâng chén phần rồi nầy cho Chúa, mà xin lòng nhơn

---

bổn đạo hát bài ca vịnh ngợi khen Chúa. Có lẽ vì đó mà rầy đổi ra thói rất lành là xin lễ Misa cho mình và cho kẻ chết.

Giải nghĩa : Chế chút nước vào rượu có 3 ý nầy : một là, làm như Đức Chúa Giêsu xưa, khi ăn bữa tiệc li có pha nước với rượu ; hai là, chỉ nước bởi cạnh nương long chảy ra làm một cùng Máu Chúa ; ba là, rượu chỉ về

từ lân mẫn Chúa cho của nầy đặng bay lên thơm tho trước mặt Chúa, cho chúng tôi cùng cả và thế gian đặng nhờ phần rỗi. Amen.

Đoạn Thầy cúi xuống trước bàn thờ đọc kinh nầy rằng :

Lạy Đ. C. Trời phép tắc vô cùng hằng có đời đời, là Đấng làm cho mọi sự trở nên thánh, xin hãy đến và làm phép lành cho của nầy dã sắm làm của lễ dâng cho danh Chúa.

Đoạn Thầy làm dấu thánh giá trên của lễ ấy, rồi sang qua bên tả ảnh nơi góc bàn thờ mà rửa tay và đọc bài ca vịnh vua Đavit rằng :

Lạy Chúa, tôi sẽ rửa tay tôi giữa những người vô tội, và tôi sẽ chầu chực xung quanh bàn thờ Chúa.

---

tính Đức Chúa Trời cao trọng, nước chi về tính loài người phàm hèn mà được kết hiệp cùng tính Chúa Trời trong sự mầu nhiệm Giáng sanh: Ấy là bổn đạo kết hiệp với Chúa Kirixitô.

Hầu cho tôi đặng nghe tiếng ngợi khen Chúa, và rao truyền những sự lạ lùng Chúa.

Lạy Chúa, tôi đã mến yêu sự thanh sạch nhà Chúa và chốn Chúa ngự hiển vinh.

Lạy Chúa, xin chớ hủy hoại linh hồn tôi làm một cùng những kẻ vô nhơn ; và xin chớ hại mạng sống tôi cùng những người làm đổ máu oan.

Sự tội lỗi hằng sẵn trong tay những thứ người ấy ; tay hữu nó đầy những của trái lễ.

Còn tôi thì lấy lòng sạch tội mà vào đây : xin Chúa cứu chữa và thương xót tôi.

Giải nghĩa : Thầy làm dấu thánh giá trên của lễ ấy, chỉ là mọi ơn lành Thầy xin, đều trông cậy bởi công nghiệp rất thánh giá.

Thầy rửa đầu ngón tay, chỉ kẻ tế lễ phải sạch hết các tội trọng, mà lại sạch mọi tội nhẹ thì càng hay lắm.

Chơn tôi đứng nơi ngay thẳng : Lạy Chúa, tôi sẽ ngợi khen Chúa trong hội hằng những kẻ lành.

Sáng danh Đ. C. Cha, Đ. C. Con và Đ. C. T. Thần. Như đã có trước vô cùng và bây giờ và hằng có và đời đời chẳng cùng. Amen. (Ngày lễ đồ đen không đọc câu Sáng danh.)

Đoạn Thầy vô lại giữa bàn thờ, cúi đầu xuống nguyện rằng :

Lạy Chúa Ba Ngôi rất thánh. xin nhậm lấy của lễ nầy là của chúng tôi dâng cho Chúa, hầu nhắc lại sự thương khó Chúa tôi, và sự Người đã sống lại cùng đã lên trời ; lại có ý kính Đ. Bà Maria trọn đời đồng trinh và ông thánh Giom Baotixita cùng hai thánh Tông đồ là ông thánh Phêrô và ông thánh Paaolô, và kính các thánh nầy cùng hết thảy các thánh, cho chúng tôi đặng nhờ phần rỗi ; lại xin cho các thánh chúng tôi nhắc đến mà mà kính tôn bây giờ ở dưới đất khấng cầu bàu

cho chúng tôi ở ở trên trời. Vì công nghiệp D. C. Giêsu Kirixitô là Chúa chúng tôi. Amen.

Đoạn Thầy trở mặt ra bảo các giáo nhơn rằng :

Ớ anh em, hãy cầu nguyện... (và cứ đọc thầm rằng :) hầu cho của lễ thầy và anh em dâng, đặng đẹp lòng Đức Chúa Cha phép tác vô cùng.

H. — Xin Chúa nhậm của lễ bỡi tay Thầy dâng mà tán tạ ngợi khen danh thánh Người, cho chúng tôi cả và Hội thánh đặng nhờ phần ích.

T. — Amen. (nghĩa là Phải như vậy.)

Đoạn Thầy đọc lời cầu nguyện thầm (secreta hoặc một, hoặc nhiều lời nguyện. Có riêng theo lễ) *Rồi cất tiếng lên đọc câu sau hết rằng :*

Đời đời chẳng cùng.

H. — Amen.

T. — Chúa ở cùng anh em.

H. — Và ở cùng linh hồn Thầy.

T. — Hãy nhắc lòng lên.

H. — Tri lòng chúng tôi đang có đến Chúa.

T. — Ta hãy đội ơn Đ. C. Trời là Chúa chúng tôi.

H. — Đều ấy là đáng và công bình.

Thầy cả khi sự Praefatio *rằng :* Phải lẽ và công bình và linh nghiệm... (có theo ngày lễ và theo mùa.)

Đoạn Thầy chắp tay cúi đầu xuống đọc rằng :

Thánh tai, Thánh tai, Thánh tai : Chúa là Chúa cả các đạo binh : cả và trời đất đầy dẫy oai quờn sang trọng Chúa : Ngợi khen Đấng lấy tên Chúa mà đến.

Tung hô Đấng cả ngự thượng cao.

Giải nghĩa : Thánh tai là lời các thánh thiên thần hằng chúc tụng một Chúa Ba Ngôi trên thiên quốc. Đọc Thánh tai ba lần mà ngợi khen Ba Ngôi Thiên Chúa. — Thầy cả mượn tiếng và hiệp ý cùng thiên thần mà đồng thanh tung hô Chúa như vậy.

3' — Từ Santô cho tới khi dưng Mình Thánh Chúa.

Dây khỉ sự phần Canon.

Đoạn Thầy giơ hai tay, ngửa mặt lên, cúi xuống hôn bàn thờ, rồi đọc rằng :

Vậy lạy Đ. C. Cha rất nhơn từ, chúng tôi sấp mình khẩn nguyện, xin vì Đ. C. Giêsu Kirixitô là Con Chúa cùng là Chúa chúng tôi. Chúng tôi nguyện xin Chúa nhậm lấy và ban phép lành cho *của dâng dày, việc tế lễ rất thánh*

Giải nghĩa : Phần này gọi là Canon, là Luật phép, nghĩa có luật buộc những kinh từ dày cho tới kinh Lạy Cha, chẳng nên đổi bỏ : Vì từ dày là phần nhứt, là lúc toan làm chính việc tế lễ, là làm cho bánh rượu trở nên Mình thánh Máu thánh Đức Chúa Giêsu và nhắc lại sự Thương khó Ngườì đã chịu vì ta

Thầy làm 3 hình thánh giá trên của lễ có ý làm phép lành của lễ sẽ dưng cho Đức Chúa Trời Ba Ngôi, mà nhắc lại sự Thương khó Chúa Giêsu chịu trên thánh Giá mà chuộc tội ta. — Thầy giang tay ra mà đọc kinh cầu nguyện chỉ sự mở lòng rộng rãi mà than

và *rất vẹn sạch này*, nhứt là của lễ chúng tôi dâng mà cầu cho Hội thánh chung khắp thế ; xin Chúa cho Hội thánh ấy đặng bằng an ; xin Chúa gìn giữ và cai trị, làm cho Hội thánh ấy đặng hòa thuận khắp cả thế gian làm một cùng tôi tá Chúa là đức thánh Phapha (M.) chúng tôi, và đức Giám mục (M.) chúng tôi, cùng xin cho hết mọi người giữ đạo chính và các kẻ nơi giữ đức tin chung các thánh Tông đồ đã truyền.

Đoạn Thầy chắp tay lên mà cầu nguyện riêng cho người nọ người kia còn sống. Thì đọc rằng :

Lạy Chúa, xin nhớ đến các tôi tớ Chúa (*là... chắp tay cầu rồi đọc tiếp.*) : Và hết thảy các người chầu lễ nay, là những kẻ có đức tin tỏ tường, và lộ

---

thờ cùng Chúa, và bắt chước Chúa giang tay trên thánh Giá mà cầu nguyện cho kẻ có tội — Thầy cả cầu nguyện cho cả và Hội thánh và cho hết người giáo hữu khắp thế gian. — Thì bổn đạo xem lễ cũng phải cầu cho hết mọi đứng bực trong Hội thánh.

hày lòng sốt sắng ; những kẻ ấy mà chúng tôi dưng lễ nầy, hay là những kẻ ấy dưng lễ nầy, hầu tán tạ Chúa ma cầu cho mình và cho mọi kẻ về mình, hầu cứu linh hồn, hầu được trông phần rỗi cho mình khỏi nạn ; sau nữa cho được giữ lời khấn cùng Chúa, là Chúa Trời hằng sống và chơn thật đời đời.

Thầy cả biết mình hèn hạ chẳng đáng làm việc tế lễ cùng kêu xin Chúa sự gì, nên xưng thông công cùng cậy Đức Mẹ và các thánh mà rằng :

Chúng tôi thông công và kính nhớ, nhứt là Đức Nữ hiền vang hằng đồng trinh Maria, Mẹ Chúa Trời và Mẹ chúng tôi là Đ. C. Giêsu Kirixitô : lại các thánh Tông đồ và các thánh Tử đạo Chúa, là thánh Phêrô và Phaolô, Anrê, Giacôbê tiên, Gioan, Toma, Giacôbê hậu, Philipphê, Bartholomêô, Matthêô, Simon và Tadêu : Thánh Linô Clêtô, Clementô, Xistô, Cornêliô, Cypriano, Gioan và Phaolô, Cosmô, và Damianô

cùng các thánh thầy thầy ; vì công nghiệp và lời phò thánh ấy xin Chúa ban ơn bình vực phù trì chúng tôi trong mọi sự. Vì một Chúa Kirixitô là Chúa chúng tôi. Amen.

Đoạn thầy úp hai bàn tay trên của lễ và đọc tiếp rằng :

Vậy của lễ chúng tôi cùng cả và bổn đạo hiệp dưng thờ phượng Chúa đây, mà xin Chúa đoái thương, nhậm lấy, cùng ban cho chúng tôi sống bao lâu đều được bằng an trong Chúa, và được cứu khỏi trầm luân đời đời, cùng được Chúa cho vào ràng những kẻ Chúa đã chọn. Vì Chúa Kirixitô là Chúa chúng tôi. Amen.

Đoạn Thầy chấp tay lại, có ý hiệp bổn đạo với mình làm một cùng Đ. C. Giêsu, là của lễ mà dưng cho Đ. C. Cha, thì nguyện rằng :

Giải nghĩa : Thầy đạt sấp tay úp trên chén thánh, chỉ mọi tội lỗi ta đều đổ trên mình Đức Chúa Giêsu, là Đấng lành lấy tội lỗi ta mà đền thế cho ta trước mặt Đức Chúa Cha.

Lạy Chúa chúng tôi nguyện xin khẩn cầu cho của lễ này được *thành của lễ thánh*, làm cho hết *mọi người được kể vào số kẻ lên trời*, được *làm tôi tá Chúa* luôn, được cứ đức tin dạy, và hằng đẹp lòng Chúa luôn : hầu cho của lễ này trở nên *Mình* và *Máu Con* rất yêu dấu Chúa là D. C. Giêsu Kirixitô, mà làm ích cho chúng tôi.

(Đây Thầy làm 5 dấu thánh giá trên bánh rượu.)

4 Từ dưng Mình thánh Chúa cho đến khi chịu lễ

Khi Thầy toan làm phép cực trọng, cho bánh rượu trở nên Mình thật Máu

---

Giải nghĩa : Thầy làm 5 dấu thánh giá : ba dấu trên bánh rượu ; một dấu riêng trên bánh, một dấu riêng trên rượu, chỉ Đức Chúa Giêsu chịu khổ hình trong khắp ngũ quan chon tay chịu đóng đinh, miệng uống giấm chua, mũi ngửi mùi hôi hám nước giỏ, mắt thấy những sự hổ thẹn, tai nghe những tiếng chuổi rủa nhạo cười. 10

thật Đ. C. Giêsu, thì Thầy nhắc lại việc Chúa đã làm khi lập phép Thánh thể này :

Trước ngày chịu nạn Chúa cầm cái bánh trong tay thánh rất dáng kính mình, và ngửa mặt lên trời trông đến Chúa là Cha Ngươi phép tắc vô cùng mà tạ ơn Chúa, làm phép lành, phân chia và giao cho môn đệ mà phán rằng : Bay hết thảy hãy lãnh lấy và hãy ăn của nầy: *Vì chưng Nầy là Mình Tao.*

Dưng Minh thánh Máu thánh Chúa lên, mà nhắc lại sự Đức Chúa Giêsu xưa chịu nạn treo trên thanh giá trước mặt thiên hạ và đổ hết máu ra mà tế lễ cho Đức Chúa Cha. Hễn thật Đức Chúa Giêsu đã sống lại rồi thì chẳng còn hay chết nữa, và hễ xác Đức Chúa Giêsu ở đâu thì có Máu thánh Ngươi ở đó nữa, là có trọn đủ tính người ta với tính Chúa trong Ngôi thứ Hai. Song đọc lời truyền hai lần, trên bánh và trên rượu : ấy là làm theo cách Đức Chúa Giêsu làm xưa, và chỉ theo ý tế lễ : vì hễ vật hi sinh thì phải chịu giết, phân mau phân thịt riêng ra rồi mới tiến dưng.

(Tức thì Thầy bái qui kinh lạy Minh thánh Chúa và dưng lên cho bổn đạo thờ lạy với).

Đoạn Thầy đọc lời truyền trên chén có rượu nho ma rằng :

Cũng một cách ấy khi ăn bữa rồi, Chúa cầm lấy chén qui trọng nầy trong tay thanh rất trọng đáng kính mình, cùng tạ ơn Chúa, làm phép lành và trao cho môn đệ mà rằng : Bay hết thảy hãy lãnh lấy và uống chén nầy :

Vì chưng nầy là chén Máu Tao, về lời giao kết mới đời đời, là phép mầu nhiệm đức tin : máu

---

Vậy ta phải hết lòng tin kính thờ lay Chúa ngự trên bàn thờ, trong hình bánh rượu, mắt ngó theo, miệng thầm thỉ rằng : *Lạy Chúa tôi, Chúa Trời tôi...*

Sau khi dưng Minh thanh Chúa, Thầy cả giữ ngón tay cái và ngón trỏ nhập lại, không cho rờ đến cái gì nữa, là có ý giữ kẻo những vụn hình bánh có dính dưng roi ra ngoài, cũng chỉ lòng tri Thầy chẳng rời khỏi Chúa.

nầy sẽ đổ ra cho bay và cho nhiều người đặng tha tội lỗi. Hễ lần nào bay làm sự nầy, thì bay sẽ làm mà nhớ đến Tao.

(Tức thì Thầy kính lạy và dưng lên cho bốn đạo thờ lạy Máu thánh Chúa.)

Đoạn Thầy cứ giang tay mà đọc thầm, xin vì công nghiệp Đ. C. Giêsu chịu nạn trên thanh giá xưa, rày dâng tế lễ mình cho ta dâng mọi sự lành mai rằng :

Vì vậy, lạy Chúa, chúng tôi là tôi tá Chúa lại cũng là dân thánh Chúa, rày nhờ lại một Chúa Kirixitô ấy là Con Chúa cùng là Chúa chúng tôi đã chịu nạn, song đã sống lại cùng đã lên trời hiển vinh : Chúng tôi lấy của Chúa đã ban và đã phú cho chúng tôi, mà tiến dâng cho oai quờn sang trọng. *Của lễ thanh sạch, Của lễ thánh, Của lễ tuyền vẹn, Bánh hằng sống* đời đời và *chén phần rỗi* luôn luôn.

(Và đọc mấy lời và làm 5 dấu thánh giá.)

Xin Chúa khấng tỏ mặt nhơn lành hiền hậu mà nhìn xem của lễ nầy, và nhậm lấy như xưa Chúa đã khấng nhậm của lễ tôi tá nhơn lành Chúa là Abêlê đã dưng, cùng của lễ tổ tông chúng tôi là Abaraham và của thầy cả thượng phẩm là Melchisedech đã dưng cho Chúa mà tế lễ thánh làm của lễ thanh sạch vẹn tuyền.

Giải nghĩa : Thầy làm 5 dấu thánh gia : Ba dấu trước chung trên Minh thánh và Máu thánh, chỉ cả hai là một của lễ có trót cả Minh và linh hồn Đức Chúa Giêsu cùng tính Đức Chúa Trời và cùng có cả Ba Ngôi tại đó nữa. Hai dấu thánh sau : một trên hình bánh một trên hình rượu : chỉ khi Chúa chịu chết trên thánh giá thì Máu Người chảy ra riêng. Hết thảy 5 dấu thánh giá chỉ 5 dấu thương tích nơi Mình Chúa.

Vã lại từ khi dưng Mình thánh Chúa rồi tới sau, hễ có làm dấu thánh giá trên hình bánh rượu, thì chẳng phải Thầy cả làm phép lành cho Chúa dâu, một chỉ cho ta biết có

Đoan Thầy chắp tay để trên bàn thờ và cúi xuống mà đọc lời than thở rằng :

Lạy Chúa Trời phép tắc vô cùng, chúng tôi sấp mình khẩn nguyện xin Chúa khấng dùng tay đức thánh thiên thần Chúa, mà đưa của lễ nầy trên bàn thờ cao trọng trước mặt oai quờn Chúa, cho ai nấy chúng tôi có phần thông cong bàn thờ nầy, mà chịu lấy *Mình* cùng *Máu* thánh Con Chúa, cho đặng đầy dẫy mọi phước lanh bỡi trời cùng mọi ơn Chúa. Vì công nghiệp cũng một Đ.C. Giêsu Kirixitô la Chúa chúng tôi. Amen. (va làm hai hình thánh giá trên hình bánh va hình rượu, cùng một cái trên mình.)

Đoan Thầy chàp tay mà cầu nguyện thầm cho kẻ qua đời rằng :

Mình thanh Máu thánh Chúa đang ngự trên bàn thờ, cũng chỉ Mình thánh Chúa đã treo trên thánh giá xưa, cũng là một Máu thánh đã đổ ra mà thôi Nên hễ thấy Thầy cả làm dấu thánh giá nào thì hãy nhớ Chúa chịu nan mà giục lòng kính mến Ngườ̀i.

Lạy Chúa, xin Chúa cũng hãy nhớ đến các tôi tớ Nam Nữ Chúa (M) là những kẻ đã mang dấu đức tin mà qua đời trước chúng tôi ; và đang nghỉ trong giấc ngủ bằng an. Lạy Chúa, chúng tôi nguyện xin Chúa bao dưỡng mà cho những kẻ ấy và hết thảy các kẻ nghỉ ngơi trong Chúa Kirixitô lên chốn mát mẽ sáng láng bằng an. Vì công nghiệp cũng một Chúa Kirixitô là Chúa chúng tôi. **Amen.**

Đoạn Thầy dấm ngực và cất tiếng than cho bổn đạo nghe mà rằng : Chúng tôi cũng là kẻ có tội (rồi cứ đọc thầm) là tội tá Chúa, vốn trông cậy lòng lân mẫn Chúa hay thương xót lắm, xin Chúa khấng ban cho chúng tôi dặng dự

Giải nghĩa : Thầy cả danh ngực tỏ lòng an nan trách mình vì mọi tội riêng cùng tội cả và thiên hạ. Thì ta hãy xưng mình là kẻ tội lỗi mà tỏ lòng khiêm nhường, nhìn mình chẳng dáng gì trước mặt Chúa, như trộm lành xưa, mà trông ơn Chúa đoái thương mà thôi.

phần nào và thông công hiệp cùng các thánh Tông đồ và các thánh Tử vì đạo Chúa : cùng ông thánh Gioan, ông thánh Têphanô, ông thánh Matthia, ông thánh Banabê, ông thánh Inhaxiô, ông thánh Alexandrô, ông thánh Marcellinô, ông thánh Phêrô, bà thánh Phêlixita, bà thánh Perpetua, bà thanh Luxia, bà thánh Anê, bà thánh Nêxilia, bà thánh Annataxia cùng các thánh Chúa : Xin Chúa là Đấng chẳng xét công nghiệp, chỉ hay ban ơn tha thứ, cho chúng tôi đặng vào số cùng các thánh. Vì công nghiệp Chúa Kirixitô là Chúa chúng tôi.

Lạy Chúa Cha, Chúa hằng dùng Đ. C. Giêsu mà sanh dựng mọi sự lành nầy, làm cho *những của* (bánh rượu) *nầy nên thánh, ban sự sống, ban ơn lành*, và ban mọi sự cho chúng tôi. (Thầy cả và dọc ba lời ấy và làm 3 hình thánh giá ; đoạn đở chén thánh, bái gối rồi cầm Minh Chúa trên miệng chén

và làm hình thánh giá theo 5 lời nầy :) Nhờ Ngươi, và với Ngươi, và trong Ngươi, mà mọi sự kính lạy, tán tạ Đ. C. Trời là Cha phép tắc vô cùng làm một với Đ.C.T.Thần đời đời chẳng cùng.

— Đoạn thầy lên tiếng kết cùng rằng :

Khắp cả đời đời chẳng cùng.

R. — Amen. - **Từ đây hết các kinh Canon.**

Giải nghĩa ; Thầy cầm Minh Chúa mà làm hình thánh giá trên miệng chén thánh, chỉ ba sự cực khốn Ngươi phải chịu nặng nề quá : là sự nhuốc hổ bề ngoài, sự lo buồn sầu não bề trong và các hình khổ phải chịu trên xác. Lại làm 2 hình thánh giá ngoài chén, chỉ là linh hồn Chúa lìa khỏi xác mà sinh thì.

Ý nghĩa 3 tiếng : Nhờ Ngươi (*per Ipsum*) cầu bầu cho ta trước mặt Đức Chúa Cha thì mới đẹp lòng Chúa. — Với Ngươi (*cum Ipso*) là hiệp một ý một lòng cùng Đức Chúa Giêsu thì việc ta làm mới sáng danh Đức Chúa Trời. Trong Ngươi (*in Ipso*) vì Đức Chúa Giêsu là như cội cây, ta là nhành : mà nhánh phải dính với cây mới sống, mới trổ sanh hoa quả.

Đoạn Thầy đọc kinh Lạy Cha song trước thi than thở rằng :

Ta hãy cầu nguyện. Bởi vì chúng tôi vưng lời lành Chúa đã phán bảo, và nương lời Chúa đã dạy, thi chúng tôi mới dám đọc rằng :

Lạy Cha chúng tôi ở trên trời, chúng tôi nguyện danh Cha cả sáng, nước Cha trị đến, vưng ý Cha dưới đất bằng trên trời vậy. — Xin Cha cho chúng tôi rày hằng ngày dùng đủ và tha nợ chúng tôi, như chung tôi cũng tha kẻ có nợ chúng tôi, lại chớ để chúng tôi sa chước cám dỗ.

Giải nghĩa : Thầy giang tay ra mà đọc kinh Lạy Cha, là bắt chước Đức Chúa Giêsu đứng giang tay trên thánh giá — Kinh Lạy Cha có 7 Lời nguyện nhắc lại 7 lời Chúa Giêsu than thở trước khi sinh thì : 1° « Lạy Chúa tôi, Lạy Chúa tôi, nhơn sao Chúa bỏ tôi. » 2° Chúa kêu : « Tôi khát khao. » 3° Chúa trối cho Đức Mẹ ông thánh Gioan : « Này là con Bà ! » 4° Trối Đức Mẹ cho ông thánh Gioan : « Này là Mẹ mày. » 5° « Lạy Cha, xin Cha tha cho chúng nó vì nó lầm chẳng biết » 6° « Con phụ linh hồn Con ở tay Cha. » 7° « Đã đoạn. »

H. — Bèn chữa chúng tôi cho khỏi sự dữ. Amen.

T. — Amen.

Đoạn Thầy kéo dĩa thánh ra lau và đọc nhỏ tiếng tiếp theo rằng :

Lạy Chúa, xin chữa chúng tôi cho khỏi mọi sự dữ đã qua, đang có bây giờ và sẽ có sau, cùng nhờ Đức Mẹ Chúa Trời vinh hiển trọn đời đồng trinh Maria bàu chữa, với các thánh Tông đồ Chúa là Phêrô, Phaolô và Anrê và các thánh nguyện giúp cầu thay: Xin Chúa nhơn lành ban cho chúng tôi đặng sự bằng an trọn đời, hầu nhờ lòng làn mần Chúa giúp đỡ phù trì, va đặng khỏi mọi phần tội lỗi luôn cùng khỏi mọi nỗi bối rối xôn xao.

(Đọc câu sau hết Thầy hôn dĩa thánh và cầm mà làm dấu thánh giá trên mình.)

Đoạn Thầy đạt Mình Chúa trong dĩa thánh, rồi bái gối và cầm lên trên chén thánh mà phân chia ra ba phần : Hai

phần lớn để lại trong đĩa ấy, còn phần nhỏ Thầy cầm làm 3 dấu thánh giá, và đọc rằng :

Chớ chi sự bằng an của Chúa hằng ở cùng anh em luôn.

H. — Và ở cùng linh hồn Thầy.

Đoạn Thầy thả phần nhỏ hình bánh vào chén thánh và đọc rằng :

Giải nghĩa : Thầy cả phân Minh thánh ra 3 phần, chỉ khi Chúa chịu chết thì Minh thánh Máu thánh Người và linh hồn Người lìa ra khỏi nhau. — Thói xưa chia hình bánh làm ba : một phần cho Thầy cả rước : một phần cho những kẻ giúp lễ và dân sự ; một phần cho kẻ liệt.

Phần hình bánh nhỏ Thầy cầm làm 3 hình thánh giá trên miệng chén thánh và xin sự bằng an Chúa ở cùng anh em, chỉ 3 bậc bình an : 1° Bình an cùng Chúa là giữ trọn nghĩa cùng Người ; 2° Bình an cùng mình là lòng thú chịu phục lòng thân ; 3° Bình an cùng người ta là ở thuận hòa với hết mọi người chẳng buồn cũng chẳng ghét ai.

Thả phần nhỏ hình bánh vào chén hiệp cùng Máu thánh, chỉ sự Đức Chúa Giêsu chết

Chớ chi sự dễ lộn và sự làm phép Mình cùng Máu thánh Chua chúng ta là Chúa Kirixitô lâm cho chúng tôi rước lấy đặng sống đời đời. Amen.

Đoạn Thầy bái gối rồi cúi đầu rồi đánh ngực ba lần rồi đọc rằng :

Con Chiên Đ. C. Trời gánh tội lỗi thế gian, hãy thương xót chúng tôi.

Con Chiên Đ. C. Trời gánh tội lỗi thế gian, hãy thương xót chúng tôi.

Con Chiên Đ. C. Trời gánh tội lỗi thế gian, lấy ban cho chúng tôi sự bằng an.

(Ngày lễ cầu cho kẻ chết, thế cầu thương xót chúng tôi thì đọc lời : *Xin cho các đẳng đang nghỉ ngơi :* lần thứ ba thì lại thêm *đời đời.*)

---

chẳng đủ ba ngày rồi lấy phép riêng mà hiệp xác cùng linh hồn mà sống lại.

Giải nghĩa : Đức Chúa Giêsu hãy còn như Con chiên dịu dàng trong phép Thánh Tể, hằng phú mình trong tay Thầy cả đem đi đâu trao cho ai. Chúa cũng bằng lòng mọi đàng.

Đoạn Thầy cúi đầu xuống và chắp tay mà đọc ba kinh này :

Lạy Đ. C. Giêsu Kirixitô, là Đấng đã phán cùng các thánh Tông đồ Chúa rằng : Tao để lại sự bằng an cho bay : Xin Chúa chớ xem đến tội lỗi tôi, một xem đức tin Hội thánh Chúa và làm cho Hội thánh đặng an nhàn hòa hiệp theo thánh ý Chúa, là Đấng hằng sống hằng trị cùng Đ. C. Cha và Đ. C. Thánh Thần đời đời. Amen.

(Ngày lễ đồ đen không đọc kinh trước nầy, đọc 2 kinh sau nầy mà thôi).

Kinh thứ hai : Lạy Đ. C. Giêsu Kirixitô là Con Đ. C. Trời hằng sống, bởi ý Đ.C Cha định và nhờ ơn Đ.C.T. Thần phụ giúp, thì Chúa đã chịu chết mà làm cho thế gian đặng sống, xin cậy vì Mình cùng Máu rất thánh Chúa

---

– Thầy dấm ngực 3 lần, chỉ lòng ăn năn về ba giống tội thường : lòng lo, miệng nói, mình làm, mà Đức Chúa Giêsu gánh lấy cùng đền thế cho ta.

hãy cứu chữa tôi khỏi mọi tội lỗi mình cùng mọi sự dữ, lại xin cho tôi hằng noi theo điều răn Chúa, và chớ để tôi lìa khỏi Chúa khi nào. Chúa là Đức Chúa Trời hằng sống hằng trị cùng một Đ. C. Cha và Đ. C. T. Thần đời đời. Amen.

Kinh thứ ba : Lạy Đ. C. Giêsu Kirixitô, dầu tôi chẳng đáng mà cũng có lòng mến rước lấy Mình thánh Chúa, thì xin Chúa chớ để cho sự ấy nên lỵ đoán phạt tôi, song xin vì lòng Chúa hay thương xót mà làm ích cho tôi đặng nhờ ơn che chở linh hồn và xác, như thuốc linh thiêng chữa dã mọi tật nguyền. Chúa là Đấng hằng sống hằng trị cùng Đ. C. Cha hiệp cùng Đ. C. T. Thần đời đời. Amen.

5° — Từ khi Thầy cả chịu lễ cho đến cùng.

Đoạn Thầy bái gối thờ lạy Chúa rồi đứng dậy đọc thầm rằng :

Lạy Chúa : tôi chẳng dáng Chúa ngự vào nhà tôi, song xin Chúa phán một lời, thì linh hồn tôi sẽ lành dã.

Đoạn Thầy cầm Minh thánh Chúa trên dĩa thánh (1) và làm dấu thánh giá trước mặt mình mà đọc rằng :

Nguyện xin Minh thánh Đ. C. Giêsu Kirixitô gìn giữ linh hồn tôi cho đặng sống đời đời. Amen

Đoạn Thầy chịu Minh thánh Chúa và thầm thỉ với Chúa giây lát, rồi bái gối, đó tấm palla, và một vụn hình bánh và than lời vua Đavít rằng : (2)

---

(1) **Giải nghĩa** : Thầy cả cầm Minh thánh Chúa làm dĩa thánh giá trước mặt mình, là có ý cậy nhờ công nghiệp Chúa chịu nạn cho đặng hưởng nhờ mọi ơn lành bởi Minh thánh Chúa mà ra.

(2) **Giải nghĩa** : Thầy cả góp các vụn hình bánh bỏ vào chén thánh, vì tin rằng vâng là vật phần nhỏ mọn ấy cũng có trót Minh thánh Chúa, cho nên chẳng dám bỏ rơi rớt. Thuở xưa Đức Chúa Giêsu dưng mình chịu chết trên thánh giá đoạn, cùng chịu táng xác trong

Tôi lấy đi gì mà dưng lại cho Chúa, hầu đền lại những ơn Chúa đã ban cho tôi? Tôi sẽ lãnh lấy chén phần rỗi và sẽ kêu danh Chúa. Tôi sẽ ngợi khen kêu đến Chúa, thì tôi sẽ khỏi những kẻ nghịch thù nhiều hại tôi.

Đoạn Thầy cầm chén thánh giơ lên làm hình thánh giá và nguyện rằng :

Nguyện xin Máu thánh Đ. C. Giêsu Kirixitô là Chúa chúng tôi, gìn giữ linh hồn tôi đặng sống đời đời.

---

huyết đá. Nay Thầy cả dưng lễ Misa nhắc lại sự Chúa chịu chết khi dưng mình Chúa ; nhắc lại sự táng xác Chúa khi chịu lễ -- Đức Chúa Giêsu lập phép Thánh Thể chẳng những là cho các đẳng có quyền tế lễ được chịu, mà lại cũng cho bổn đạo chịu nữa. Vã lại bổn đạo xem lễ là đồng hiệp cùng đấng Chánh tế mà dưng lễ Minh thánh Đức Chúa Giêsu cho Đức Chúa Cha, nên cũng phải thông công rước Chúa vào lòng mình thì mới trọn cuộc tế lễ.

Bốn đạo chịu lễ.

Trước khi cho bổn đạo rước lễ, kẻ giúp lễ thay mặt bổn đạo đọc kinh Cáo mình, xưng chung tội lỗi mình cùng Chúa, cùng Đức Mẹ, các thánh, Thầy cả, hầu tỏ lòng ăn năn xin ơn tha thứ cho dáng rước Mình thánh Đ. C. Giêsu.

Đoạn Thầy trở mặt ra đọc lời giải tội chung cho mọi người mà rằng :

Xin Chúa phép lác vô cùng hay thương xót ban ơn tha thứ, khắng ban ơn đại xá thứ tha cho anh em khỏi mọi tội.

H. — **Amen.**

Đoạn Thầy trở mặt vô, bái gối, rồi cầm Mình Chúa đưa ra giơ lên mà rằng:

Giải nghĩa : Kẻ được rước lễ thật, phải lấy mình có phước lắm, nên hãy lo cảm lòng tr. mà đọn mình và cám ơn cho phải phép, kẻ chẳng rước lễ được, hãy rước lễ thiêng liêng, là giục lòng ao ước rước Chúa mà hiệp cùng Người cho chí thiết.

Nầy là Con chiên Đ. C. Trời, nầy là Đấng gánh lấy tội lỗi thế gian. — Lạy Chúa, tôi chẳng đáng Chúa ngự vào nhà tôi, song xin Chúa phán một lời thì linh hồn tôi sẽ lành dã. (*Đọc 3 lần như vậy*).

Đoạn trao Minh Chúa, mà Thầy cầm Hình bánh làm dấu thánh giá trước mặt mỗi người rước lễ, và đọc rằng :

Xin Minh thánh Đ. C. G. Kirixitô là Chúa chúng tôi gìn giữ linh hồn con cho đặng sống đời đời. Amen.

Đoạn Thầy tráng chén thì đọc rằng :

Lạy Chúa, xin cho của miệng chúng tôi đã chịu lấy, cũng đặng hưởng nhờ bởi lòng thanh sạch, và xin cho đặng nhờ ơn Chúa rộng ban ở đời tạm nầy trở nên thuốc linh nghiệm cứu chữa chúng tôi đời đời.

Đoạn Thầy rửa tay và tráng chén lần sau hết thì đọc rằng :

Lạy Chúa xin cho Minh Chúa tôi đã chịu lấy và Máu tôi đã uống hằng dính

vào lòng dạ tôi, và xin chớ để cho sự bợn nhơ tội lỗi còn lại trong mình tôi, là kẻ đã dặng phép nhiệm mầu thanh sạch Chúa dưỡng nuôi.

Đoạn Thầy lau chén thánh, rồi sang bên tả ảnh đọc kinh ván chỉ về sự mới Thông công rước lễ *gọi là Communio.* (Riêng theo ngày lễ.)

Đoạn Thầy trở mặt ra chào giáo nhơn rằng :

Chúa ở cùng anh em.

H. — Và ở cùng linh hồn Thầy.

Đoạn trở qua lại bên tả ảnh mà đọc lời Cầu Cám ơn... (Riêng theo ngày lễ, hoặc một hoặc hai ba lời nguyện.)

Đoạn Thầy trở mặt ra bảo các Giáo nhơn rằng :

Chúa ở cùng anh em.

H. — Và ở cùng linh hồn Thầy.

Đoạn Thầy lên tiếng rằng :

Lễ Misa đã đoạn. — *Có mùa, theo ngay lễ, Thầy đọc câu sau nầy thế lại rằng :* — Ta hãy ngợi khen Chúa.

Trong lễ đồ đen lại đọc câu nầy :
Xin cho những linh hồn ấy nghỉ ngơi đời đời.

H. — Đội ơn Chúa. (Lễ đồ đen thì thưa : Amen.)

Đoạn Thầy đay vô bàn thờ, sấp mình xuống đọc rằng :

Lạy Chúa Ba Ngôi rất thánh, xin Chúa vui lòng nhậm lấy việc tôi, là tôi tá Chúa đã làm mà thờ phượng Chúa, xin cho của lễ tôi, là kẻ dầu chẳng đáng, mà đã dưng lên trước mặt Chúa, đặng đẹp lòng Chúa và làm ích cho tôi cùng cho những kẻ tôi đã làm lễ ấy cho, nhờ lòng rộng rãi Chúa. Vì công nghiệp Đ. C. Giêsu Kirixitô là Chúa chúng tôi. Amen.

Đoạn Thầy ngửa mặt trông lên ảnh chuộc tội, giơ hai tay lên, rồi cúi đầu xin các ơn bởi trời ban xuống mà rằng:

Nguyện xin Đ. C. Trời phép tắc vô cùng ban phép lành cho anh em. (Liền

trở mặt ra làm dấu thánh giá ban phép lành chung mà rằng : (1)

Đ. C. Cha, và Đ. C. Con và Đức Chúa Thánh Thần.

H. — Amen.

Đoạn Thầy qua bên hữu ảnh đọc lời Êvang ông thánh Gioan Tông đồ, mà trước thì chào rằng :

Chúa ở cùng anh em.

H. — Và ở cùng linh hồn Thầy.

T. — Đầu bài Êvang ông thánh Gioan. (Đoạn thứ I câu 1.)

H. — Lạy Chúa, tán tạ khong khen Chúa.

Thuở đầu trước hết đã có Lời, gọi là Ngôi Hai, và Ngôi Hai ấy hằng ở làm một cùng Đ. C. Trời, mà Ngôi Hai cũng

---

(1) **Giải nghĩa** : Lễ đồ đen, Thầy cả không làm phép lành như vậy, vì phép lành thể ấy là một lễ nhạc trọng thể, chỉ sự vui mừng. Mà khi cầu cho kẻ chết thì buồn bực, chăm lo kêu khẩn cầu cho linh hồn những kẻ ấy mà thôi.

là Đ. C. Trời. — Vậy trước hết mọi sự, Ngôi Hai ở cùng Đ. C. Trời. — Mọi vật bởi Người mà sinh ra ; lại chẳng có sự gì đã sinh nên, mà chẳng phải bởi Người. — Người là mạch sự sống, mà sự sống Người là mạch sự sáng soi thiên hạ. Sự sáng ấy đã soi lòng kẻ tối tăm, mà kẻ tối tâm chẳng nhìn lấy sự sáng. — Cho nên Đ. C Trời đã sai một người tên là Gioan. Ông ấy đến, để làm chứng về sự sáng, cho mọi người đặng tin bởi lời ông ấy giảng. Ông ấy chẳng phải là sự sáng, song ông ấy đến mà làm chứng về sự sáng. — Đã có sự sáng thật hay soi cho mọi người sinh ở thế gian nầy. — Vốn Người có ở giữa thế gian, Người đã dựng nên thế gian, mà thế gian chẳng nhìn biết Người. — Người đã đến cùng dân riêng mình, mà dân riêng Người chẳng chịu lấy Người. Nhưng mà hễ ai đã chịu lấy Người, thì Người cho phép nó đặng nên con Đ. C. Trời. — Mà hễ kẻ tin danh thánh

Người, thì chẳng phải bỡi khi huyết cùng tinh xác thịt và tình tư dục người ta, một bỡi Đ. C. Trời mà ra. — Vậy Ngôi Hai đã xuống thế làm Người, và đã ở trong chúng ta : mà chúng ta đã xem thấy sự sang trọng phép tắc Người, thật xứng bậc cao trọng Con một Đức Chúa Cha đầy dẫy mọi ơn cùng mọi sự thật.

(Tới câu Ngôi Hai đã làm Người ... Hết thảy phải bái gối.)

H. — Đội ơn Chúa. — Deo gratias.

TẤT LỄ

Thường hễ cuối cùng Lễ thì đọc bài Êvang ông thánh Gioan Tông đồ ấy. Song nhiều lễ phải đọc Evang riêng thế lại.